

כו' בכסלו תשס"ט
13 דצמבר 2009
X9583

הודעה לעיתונות

הביקוש לעובדים ברבעון הרביעי של שנת 2009 במגזר העסקי

אומדן ראשוני¹

שיפור משמעותי במאזן התעסוקה ויציבות בביקוש לעובדים נרשמו ברבעון הרביעי של 2009. ניתוח ראשוני של הנתונים לרבעון הרביעי של השנה מצביע על עליה חדה במאזן התעסוקה (איושי משרות פחות פליטות עובדים) והוא עומד על מאזן חיובי של 23.2 אלף משרות לעומת מאזן שלילי של 6.2 אלף ברבעון הקודם. זאת הפעם הראשונה מזה שנה בה נרשם מאזן תעסוקה חיובי לאחר ארבעה רבעונים רצופים של מאזן תעסוקה שלילי.

במספר המשרות הפנויות במגזר העסקי נרשמה עליה קלה של כ- 3% לעומת הרבעון הקודם, אך הוא עדין נמוך משמעותית לעומת רמות הביקוש לעובדים בהן חזינו בשנים 2006 – 2008. ציפיות המעסיקים ביחס לשינויים בפעילות הכלכלית ובכוח אדם בתקופה הקרובה המשיכו להשתפר והפכו לאופטימיות לראשונה מזה שנה.

כך עולה מניתוח ראשוני שנערך בימים האחרונים במינהל מחקר וכלכלה במשרד התמ"ת והמתבסס על ממצאי סקר מעסיקים לחודשים אוקטובר ונובמבר במגזר העסקי.

להלן עיקרי הממצאים:

- מספר המשרות הפנויות הכולל מנוכה עונתיות ברבעון הרביעי, ללא ענפי הבניה והחקלאות², יעמוד בממוצע יומי על כ- 24.8 אלף משרות, עליה של כ- 3% לעומת הרבעון הקודם, אך ירידה של 4% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.
- מספר המשרות שאוישו במהלך חודשי הרבעון הרביעי צפוי לעלות מ- 105.9 אלף משרות שאוישו בכל חודשי הרבעון הקודם לכ- 119.3 אלף איושי משרות

¹ האומדן מתבסס על ראיונות של כ- 2,200 עסקים מתוך מדגם של 3,000 עסקים מתוך סקר המעסיקים במינהל מחקר וכלכלה במשרד התמ"ת. האומדן נעשה ע"י ניפוח נתוני 2200 עסקים למונחי הרבעון, בשל כך יכולים עדין הנתונים הסופיים של הרבעון להשתנות בטווח של כ- 10% +/- . הפרסום המלא של סקר המעסיקים לרבעון הרביעי יחול במחצית ינואר 2010.

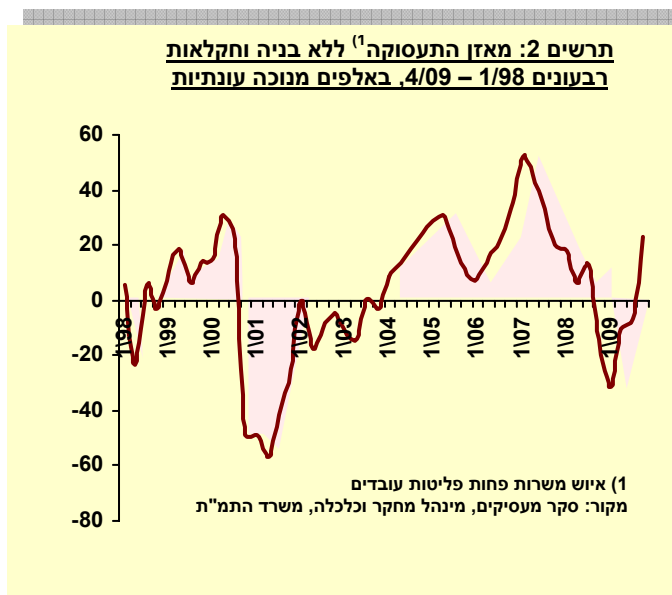
² התמונה אינה משתנה באופן מהותי גם בצירוף ענפי הבניה והחקלאות

ברבעון הרביעי של 2009. העליה באיושים הינה בהיקף של 13.4 אלף משרות, דהיינו עליה של 13% בהשוואה לרבעון הקודם. לעומת זאת חלה ירידה של 12% לעומת הרבעון המקביל אשתקד אז עמד מספר האיושים על 135.9 אלף.

3. מספר פליטות העובדים צפוי לרדת ברבעון הרביעי של 2009 לרמה של כ- 98.2 אלף עובדים בהשוואה ל- 112.3 אלף בכל חודשי הרבעון הקודם, ירידה של 16.2 אלף נפליטים ברבעון הרביעי ביחס לרבעון הקודם לו, שהיא ירידה של 15% במספר פליטות העובדים.

4. בשל המגמות המסתמנות באיוש משרות ובפליטת עובדים ברבעון הרביעי של שנת 2009 הערכתנו היא שמאזן התעסוקה (איושי משרות פחות פליטת עובדים) צפוי להיות חיובי ברמה של 23.2 אלף משרות. זוהי הפעם הראשונה השנה בו מאזן התעסוקה הוא חיובי לאחר ארבעה רבעונים רצופים של מאזן תעסוקה שלילי. זהו שיפור משמעותי לעומת המאזן השלילי של -6.4 אלף משרות ברבעון הקודם ושל המאזן השלילי של -16.2 אלף ברבעון המקביל אשתקד.

5. ניתוח ראשוני של נתוני הרבעון הרביעי של

2009 מלמד כי הציפיות לגידול בפעילות ולגידול במצבת כח-אדם ברבעון הבא המשיכו להשתפר מזה רבעון שלישי ברציפות ולראשונה מזה למעלה משנה הפכו שתייהן לחיוביות. במאזן ציפיות כח-אדם (אחוז הצופים עליה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה עליה והוא יעמוד על 7.8 נקודות אחוז לעומת 1.6 נקודות אחוז ברבעון הקודם ומאזן שלילי של -2.3 נקודות אחוז ברבעון המקביל אשתקד. במקביל, נרשמה גם עליה במאזן הציפיות

לגידול בפעילות העסקית והוא צפוי לעמוד על 6.3 נקודות אחוז לעומת מאזן שלילי של -3.4 נקודות אחוז ברבעון הקודם ומאזן של -12.5 נקודות אחוז ברבעון המקביל אשתקד.

ראוי לציין כי הציפיות נתפסות כמשתנה מקדים לשינויים במשק ועל כן הן מעידות על מידת בטחונם של המעסיקים במצב המשק ועל מידת רצונם להמשיך ולגייס עובדים ברבעונים הבאים. המאזן החיובי של הציפיות ומגמת העליה בצפייות הנמשכת מזה שלושה רבעונים מאותתנים על שיפור בביקושים לעובדים ובפעילות הכלכלית גם ברבעונים הבאים.

בני פפרמן, מנהל מינהל מחקר וכלכלה במשרד התמ"ת, מבהיר כי במרבית מהמשתנים אחריהם אנו עוקבים בשוק העבודה חל שיפור משמעותי ברבעון האחרון, במיוחד בולט השיפור בעליה במאזן התעסוקה, ציפיות המעסיקים ואיושי המשרות וירידה בפליטות העובדים. זהו הרבעון השלישי ברציפות בו נרשם שיפור ברמת המשרות הפנויות, מאזן התעסוקה והציפיות וייתכן כי אנו ניצבים בפני שינוי מגמה בשוק העבודה.

למרות הסימנים החיוביים בחלק מהמשתנים ובהם גם במאזן התעסוקה עדיין מדובר ברמה נמוכה מאוד של משרות פנויות, יחסית לשנות הצמיחה האחרונות (2006-2008). ניכר כי עדיין קל היום למעסיקים לאייש משרות ועל כן השיפור בשוק העבודה התבטא בעיקר בשיפור במאזן התעסוקה אבל ביציבות במשרות הפנויות. לאור העליה החדה במאזן התעסוקה, ניתן לצפות לבלימת מגמת העלייה בשיעור האבטלה ואולי אף לתחילת ירידה מתונה בשיעורי האבטלה כפי שכגם נרשמה בנתוני האבטלה האחרונים של הלמ"ס.

לוח 1: הביקוש לעובדים ומדדי תעסוקה ללא ענפי בניה וחקלאות רבעון 4/09 מנוכי עונתיות

	% השינוי לעומת:		רבעון רביעי	רבעון	רבעון רביעי
	רבעון קודם	רבעון מקביל	2008	שלישי 2009	2009
	אשתקד	אשתקד	באלפים	באלפים	אומדן באלפים
משרות פנויות	3%	-4%	25.7	24.0	24.8
איושים	13%	-12%	135.9	105.9	119.3
פליטות	-15%	-37%	152.1	112.3	96.1
מאזן תעסוקה ¹			-16.2	-6.4	23.2
מאזן ציפיות:					
כח אדם ² , בנקודות אחוז			-2.3	1.6	7.8
פעילות כלכלית, בנקודות אחוז			-12.5	-3.4	6.3

(1) איושי משרות פחות פליטות עובדים (2) אחוז הצופים עליה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה

מקור: סקר מעסיקים מינהל מחקר וכלכלה, תמ"ת